

CAPITOLUL AL DOISPREZECELEA AMEȚITOAREA CARIERĂ A SFÎNTULUI IOSIF CEL FRUMOS

Să trecem acum la istoria lui Iosif, al cărei început este expus în cap. al XXXVII-lea din cartea „Facerea”.

Dintre toți fiii lui Iacob, copilul preferat era Iosif, căruia el i-a dăruit niște veșminte foarte frumoase. Iosif a lăsat în urmă o reputație de tălmăcitor de vise. El a pășit foarte devreme pe această cale. Încă la vârsta de 17 ani, Iosif își uimea rudele. Din nefericire pentru el, Iosif a avut naivitatea de a tălmăci cu glas tare propriile sale vise, iar din visele acestea ieșea întotdeauna că soarta trebuia să-l ridice în slăvi pe el și să-i umilească pe cei unsprezece frați ai lui. O dată a visat că, pe când legau snopi la câmp, snopul lui s-a ridicat și a continuat să stea în picioare, iar snopii fraților săi s-au prosternat în fața snopului său. Altă dată i s-au arătat în vis soarele, luna și unsprezece stele, care veniseră ca să-l asigure de respectul lor cel mai profund. Această manie a lui Iosif a început în cele din urmă să-i scoată din sărite pe frații săi. Și când într-o bună dimineață Iacob l-a trimis la ei în valea Dotan, unde pășteau vitele, nouă dintre frați și-au pus în gând să-i facă de petrecanie lăudărosului. Dar Ruben s-a împotrivit omorului. De aceea Iosif a fost numai dezbrăcat și aruncat în fundul unei fântîni secate. Intre timp s-a apropiat o caravană de neguțatori. Potrivit obiceiului biblic, „sfîntul” autor încurcă lucrurile mimindu-i când izmailiți, când fliadianiți, ceea ce nu e nici pe departe același lucru, dar asupra acestui punct nu ne vom opri. Avînd muștrări de conștiință la gîndul că tînărul ar putea să moară de foame în fundul fîntîinii, Iuda le-a propus fraților săi să încheie o mică afacere comercială al cărei obiect să fie Iosif : nesuferitul palavragiu să fie vîndut rob. Ar fi un act relativ umanitar și totodată avantajos.

Zis și făcut ! Izmailiții, sau madianiții, l-au cumpărat pe tînăr pentru douăzeci de monede de argint. Iosif a fost scos din fîntînă, neguțatorii și-au luat în primire marfa și au dus-o cu ei.

Ruben și Veniamin n-au participat la această tranzacție. Veniamin, fiind prea tânăr, rămăsese acasă ; cît despre Ruben, el s-a îndepărtat de frații săi — autorul nu spune în ce scop — de îndată ce Iosif a fost aruncat în fîntînă și, în momentul cînd a fost încheiată afacerea cu neguțătorii aflați în drum pe-acolo, el nu era de față. Povestirea biblică ne permite să tragem concluzia că Ruben avea intenția tainică de a-l scoate pe Iosif din fîntînă și de a-l readuce în casa părintească. A fost foarte mîhnit cînd a găsit fîntînă goală. A venit fuga la frații săi și le-a spus : „Băiatul nu mai este ! Și eu încotro s-o apuc?". Dar ei, fățarnici și vicleni ca niște slujitori ai religiei, reușiseră să stropescă cu sînge proaspăt de ied frumoasa îmbrăcămintă multicoloră a fratelui lor și au trimis-o lui Iacob cu următorul mesaj : „Iată ce am găsit. Vezi dacă este tunica fiului tău sau nu !".

Iacob a exclamat : „E tunica fiului meu ! O fiară sălbatică l-a mîncat ! Iosif a fost sfîșiat, a fost sfîșiat!..." Bătrînul era desperat. La început, el și-a rupt veșmintele, apoi „și-a pus sac în jurul coapselor sale și a jelit pe fiul său zile multe". Cu lacrimi în ochi, el nu mai contenea să repete : „Voi plînge pînă mă voi pogorî la fiul meu în Șeol !" (Facerea, XXXVII, 33—35).

Între timp, neguțătorii l-au dus pe Iosif departe, în Egipt, și acolo l-au vîndut unui dregător sus-pus. „Sfîntul" autor îi spune astfel : „Putifar, dregătorul lui faraon, căpetenia eunucilor". În continuare, într-unul din capitolele următoare, „Facerea" ne arată că acest eunuc avea soție și o fiică.

Dar să nu anticipăm, în timp ce Iosif trăia în robie la Putifar, a avut loc în familia lui Iuda, cel de-al patrulea fiu al lui Iacob, o serie întregă de evenimente foarte importante, cuvioase și edificatoare din punct de vedere religios :

„În vremea aceea, Iuda s-a despărțit de frații săi și în urmă s-a aciuat pe lîngă un om din Adulam pe care îl chema Hira. Și Iuda a văzut acolo pe fata unui canaanit cu numele Șua și a luat-o de femeie și a intrat la ea" (Facerea, XXXVIII, 1—2).

Atrage luarea aminte faptul că oricît le interzisese Dumnezeu patriarhilor să-și ia femei din rîndurile idolatrelor, și îndeosebi din rîndurile afurisitelor de canaanite,

patriarhii se încapățânează totuși să facă ce-i taie capul. Aceasta nu-i împiedică însă cîtuși de puțin să rămînă favoriții lui Dumnezeu. Ulterior, creștinii, însușindu-și toate absurditățile și imoralitățile din Biblie, au făcut, pentru genealogia lui Iisus, alegerea cea mai uluitoare : ei au umplut lista strămoșilor lui cu idolatri și adulteri.

„Și ea a zămislit și a născut un fiu pe care Iuda l-a numit Ir.

Și a zămislit iarăși și a născut alt fiu și rnaică-sa i-a pus numele Onan.

Și a mai născut încă un fiu și ea l-a numit Șela. Și Iuda, cînd femeia i-a născut acest fiu, era la Chezib.

Și Iuda a luat femeie înfiului său născut Ir și numele ei era Tamara.

Însă Ir, înfiul-născut al lui Iuda, a fost rău în ochii domnului și domnul l-a ucis" (Facerea, XXXVIII, 3—7).

Teologii au dat dovadă de multă perspicacitate în legătură cu faptele lui Ir, despre care Biblia vorbește atît de puțin ; ținînd seama de sfîrșitul acestei istorisiri și avînd în vedere că Dumnezeu voia să aibă de la Iuda pe „mesia" al său, Hristos, teologii presupun cu evlavie că Ir a trăit cu femeia lui... după moda locuitorilor Sodomei. Dumnezeu l-a ucis pe Ir, spun ei, pentru că el proceda astfel ca să nu aibă copii. O dovadă în acest sens o oferă chiar textul „sfintei scripturi" : „A fost rău în ochii domnului". Or, tocmai aceasta este expresia pe care a folosit-o Dumnezeu cînd și-a revărsat mînia asupra sodomiților.

Oricum ar fi, Tamara n-a avut noroc cu soții ei. „Atunci Iuda a zis lui Onan : «Intră tu la femeia fratelui tău și o ia după datoria leviratului și ridică urmași fratelui tău !»" (Facerea, XXXVIII, 8).

Potrivit unui obicei evreiesc, copiii care se nășteau dintr-o asemenea legătură erau socotiți urmași ai celui mort și nu ai adevăratului tată.

„Dar Onan știa că acești urmași nu vor fi ai lui ; de aceea, de câte ori intra la femeia fratelui său, își risipea sămînța pe pămînt, ca să nu dea urmași fratelui său. Ci fapta pe care o făcea el a fost urîcioasă în ochii domnului și domnul l-a ucis și pe el" (Facerea, XXXVIII, 9—10).

Iată de unde se trage și cuvîntul „onanie". Întemeitorul acestei perversități este unul dintre eroii biblici.

„Atunci Iuda a zis către Tamara, nora sa : «Rămîi văduvă în casa tatălui tău pînă cînd se va face mare Șela, fiul meu !» Căci se gîndea el : «Nu cumva să moară și el ca frații săi !». Deci Tamara s-a dus și a locuit în casa tatălui ei.

Și după ce a trecut multă vreme, a murit fata lui Șua, femeia lui Iuda, iar Iuda, mîngîindu-se, s-a suit la Timna, la tunsătorii oilor sale, el și Hira, prietenul său din Adulam.

Și i s-a spus Tamarei astfel : «Iată, socrul tău se suie la Timna, la tunsul oilor !».

Atunci și-a dezbrăcat veșmintele de văduvie și s-a acoperit cu un vâl și s-a înfășurat în el și s-a așezat la răsîntia satului Enaim, care se află pe drumul spre Timna ; căci ea văzuse că Șela s-a făcut mare și ea nu i-a fost dată lui ca soție.

Iar dacă a văzut-o Iuda, el a luat-o drept o desfrînată, fiindcă ea își acoperise fața.

Și el s-a abătut la ea din cale și a zis : «Haide, vreau să intru la tine !», fiindcă el nu știa că este noră-sa. Dar ea i-a răspuns : «Ce-mi vei da mie ca să intri la mine ?» Atunci el a zis : «Îți voi trimite un ied din caprele turmei mele». Ea a adăugat : «Dar să-mi lași vreun zălog, pînă ce-mi vei trimite».

A întrebat Iuda : «Ce zălog să-ți las ?» Zis-a ea : «Inelul tău cu pecete și brîul tău și toiagul tău din mîna ta». Și el i le-a dat. Și a intrat la ea și ea a rămas grea cu el. Apoi ea s-a sculat și s-a dus și, lepădîndu-și vâlul, s-a îmbrăcat iarăși în veșmintele ei de văduvie.

Ci Iuda a trimis iedul, dîndu-l în mîna prietenului său Hira din Adulam, ca să ia zălogul de la acea femeie. Dar el n-a găsit-o.

Atunci el a întrebat pe oamenii locului zicînd : «Unde este acea femeie desfrînată care şedea lîngă Enaim în drum ?». Dar ei i-au spus : «Pe aici n-a fost nici o femeie desfrînată !».

Atunci Hira Adulamitul s-a întors la Iuda şi i-a spus : «N-am găsit-o ! Ba încă oamenii din partea locului m-au încredinţat că pe acolo n-a fost nici o femeie desfrînată !».

Atunci a zis Iuda : «Să şi le ţie ! Numai să nu mă facă de ocară, căci, iată, eu i-am trimis iedul acesta şi tu nu ai găsit-o !».

Însă după vreo trei luni de zile, i s-a adus lui Iuda această veste : «Tamara, nora ta, a căzut în desfrînare. Şi iată a rămas grea din desfrînare». Atunci a grăit Iuda : «Scoateţi-o afară ca să fie arsă».

Dar pe cînd ea era scoasă afară, a trimis socrului său această vorbă : «Eu am rămas grea cu omul care este stăpînul acestor lucruri». Şi a mai zis : «Uită-te, te rog, bine ale cui sînt : acest inel şi acest brîu şi acest toiag !».

Şi Iuda s-a uitat bine şi a rostit : «Ea este mai dreaptă decît mine, de vreme ce nu am dat-o de soţie lui Şela, fiul meu !». Însă el nu a mai cunoscut-o.

Şi cînd a fost ca să nască, iată în pîntecele ei erau doi gemeni.

Şi în ceasul naşterii, unul dintre gemeni şi-a scos mîna afară. Atunci moaşa a apucat-o şi a legat de ea un fir de aţă roşie, zicînd : «Acesta a ieşit cel dintîi».

Iar după ce el şi-a tras mîna înapoi, iată că a ieşit şi frate-său. Atunci a zis moaşa : «Ce spărtură ai făcut !». Şi i-au pus numele Fares.

După "aceea a ieșit fratele său, care avea la mină firul stacojiu, și i-au pus numele Zerah" (Facerea, XXXVIII, 11—30).

Nu putem fi învinuiți că, sub pretextul de a expune esența vreunui eveniment oarecare, ne-am limita la o relatare succintă care ar denatura textul „sfânt”. Dimpotrivă, se vor găsi, probabil, destui cititori care vor spune că ar fi fost mai bine dacă am fi relatat evenimentul pe scurt, în trăsăturile lui esențiale, și în schimb am fi dezvoltat mai amplu critica. Dar, avînd în vedere caracterul operei care constituie obiectul analizei de față, credem că un scurt rezumat își are sensul numai atunci cînd este vorba de episoade ale căror amănunte nu prezintă mare importanță. Cînd însă „sfînta scriptură” citează cazuri ca aventurile Tamarei, este absolut necesar să le reproducem fără a omite absolut nimic. Nu trebuie să uităm că totul a fost dictat de „sfîntul duh” în persoană ! Și e nevoie de mai multă lumină pentru a scoate la iveală toate perlele cuprinse în textul „sfînt”. Critica nu trebuie să ofere teologilor posibilitatea de a le spune cititorilor că sînt înșelați prin denaturarea „sfintei scripturi”.

Toate cele relatate în povestea cu Tamara constituie o parte integrantă a cărții „sfînte” și biserica nu le reneagă, în ciuda caracterului lor urît, neverosimil și indecent.

La urma urmelor, este foarte ciudat că Tamara, căreia îi mersese atît de prost cu primii doi soți, a ținut să fie a tatălui lor numai pentru motivul că acesta uitase să-i dea de soț pe cel de-al treilea fiu al său, așa cum făgăduise. „Ea își pune vâlul ca să semene cu o femeie desfrînată — spune Voltaire —, pe cîtă vreme știm că vâlul a fost întotdeauna un veșmînt al femeilor cinstite. Este adevărat că în orașele mari, unde desfrîul este foarte răspîndit, prostituatele așteaptă trecătorii pe străzi, așa cum se întîmplă la Londra, la Paris, la Veneția, la Roma ; dar e cu totul de necrezut ca în prăpădita și săraca țară Canaan femeile desfrînate să fi așteptat pe trecători la răspîntie de drumuri. În afară de aceasta, e foarte ciudat ca un patriarh să fi acceptat să se dea în dragoste cu o femeie desfrînată în plină zi, la drumul mare, riscînd să fie văzut de toți trecătorii. Și, în sfîrșit, e cu totul de necrezut ca Iuda, care era un străin în Canaan și nu avea acolo nici cea mai mică proprietate, să fi avut cutezanța de a porunci să fie arsă nora lui pentru motivul că e gravidă și ca imediat, tot din porunca lui, să fie ridicat un rug, ca și cum el ar fi judecătorul și stăpînul acestei țări”.

După povestea cu Tamara, Biblia revine la Iosif. Găsim aici un episod care seamănă uimitor cu legenda lui Teseu, Fedra și Hipolit. Autorul „sfânt” ne relatează că Putifar, bogatul eunuc și dregător care îl cumpărase pe Iosif, era căsătorit și că, deși nu se închina dumnezeului lui Iosif, nu a întârziat să recunoască că acest dumnezeu îl ajuta pe robul său în toate treburile : „Și stăpînul său vedea că domnul este cu Iosif, căci orice începea el, domnul prin mina lui aducea la bun sfîrșit” (Facerea, XXXIX, 3).

Această constatare nu l-a făcut pe dregător să treacă la credința evreiască, dar „el a lăsat pe mîna lui Iosif tot ce avea și, avîndu-l pe el, nu se îngrijea de nimic altceva decît de mîncarea pe care o mîncea. Iar Iosif era mîndru la făptură și frumos la chip.

Și după toate aceste fapte petrecute, femeia stăpînului său și-a pus ochii pe Iosif și i-a spus: „Culcă-te cu mine !”

El însă n-a voit, ci i-a răspuns femeii stăpînului sau : «Iată, stăpînul meu, de cînd mă are pe mine, nu mai duce grijă de ce este în casa lui și toate cîte are le-a dat pe mîna mea.

Nu este nimeni mai mare decît mine în casa aceasta și nu m-a oprit de la nimic, doar numai de la tine, fiindcă ești femeia lui. Deci cum să săvîrșesc eu această mare nelegiuire și să păcătuiesc înaintea lui Dumnezeu?».

Și măcar că ea stăruia de Iosif zi cu zi, el nu-i dădea ascultare să se culce lîngă ea sau să stea cu ea.

Iar într-o zi, intrînd el în casă ca să-și îndeplinească lucrul său și fiindcă nimeni dintre oamenii casei nu era acolo înăuntru,

Ea l-a apucat de haină și i-a zis : «Culcă-te cu mine !». Atunci el a lăsat haina în mîna ei și a fugit afară" (Facerea, XXXIX, 6—12).

Cînd s-a înapoiat Putifar, soția lui i-a povestit toată tărășenia pe de-andoaselea : „A venit peste mine robul evreu pe care ni l-ai adus în casă, voind să-și bată joc de mine, dar cînd am început să strig din răspuțeri și să chem ajutor, atunci el a lăsat haina lui lîngă mine și a fugit afară !" (Facerea, XXXIX, 17—18).

Putifar, aflînd despre acest pretins atentat, s-a înfuriat atît de rău, încît, nemaivoid să audă nici un fel de explicații din partea lui Iosif, a poruncit imediat ca el să fie aruncat în închisoarea unde erau ținuți întemnițații împăratului. Dar — o, sfîntă providență ! — s-a întîmplat că mai-marele închisorii l-a îndrăgit pe robul evreu, în scurt timp, el a îmbunătățit soarta lui Iosif, numindu-l mai mare peste ceilalți osîndiți, astfel că nimic nu se făcea în temniță fără știrea lui Iosif.

Mai târziu, după un timp pe care „sfântul” autor nu-l precizează, pitarul și paharnicul regelui au căzut în dizgrație și au ajuns tovarăși de închisoare cu Iosif. Într-o bună dimineață, găsindu-i amărîți, Iosif i-a întrebat ce-i apasă. Ei au răspuns : „Am visat fiecare cîte un vis și nu e nimeni care să ni le tîlcuiască !”. Dar Iosif a grăit către ei : „Oare tîlcuirile nu vin de la Dumnezeu ? Spuneți-mi visele voastre !”

Atunci căpetenia paharnicilor povesti visul său lui Iosif vorbind așa : „«Se făcea, în visul meu, că în fața mea era un butuc de vie.

Și butucul avea trei curpeni și mi se părea ca înmugurește și dă floare, iar ciorchinii ajunseră struguri copti.

Și se făcea că am în mîna cupa lui faraon și luam struguri și-i storceam în cupă și dădeam cupa în mîna lui faraon!».

Atunci Iosif i-a spus : «Iată tîlcul visului : cei trei curpeni de viță sînt trei zile.

Peste trei zile faraon va înălța capul tău și te va pune iar în dregătoria ta și vei da cupa lui faraon în mîna lui, precum făceai mai nainte cînd erai paharnicul lui.

Ci tu adu-ți aminte de mine cînd îți va merge iarăși bine și arată-mi-te milostiv, vorbind despre mine lui faraon, și scoate-mă din temnița aceasta ;

Căci eu am fost furat din țara evreilor, iar aici n-am făcut nimic rău, deși m-au vîrît în această temniță».

Și văzînd mai-marele pitarilor că tîlcuirea era bună, a grăit lui Iosif : «Și mie, în somnul meu, mi se părea că duc pe capul meu trei panere cu pîine albă.

Iar în panerul de deasupra erau tot felul de lucruri de mîncare pentru faraon, făcute de pitar, iar păsările ciuguleau din panerul de pe capul meu».

Atunci Iosif i-a răspuns și i-a zis : «Iată tilcuirea visului tău : cele trei panere sînt trei zile ;

Peste trei zile, faraon va înălța capul tău și te va pune în spînzurătoare, iar păsările vor sfîșia carnea de pe tine !»". (Facerea, XL, 8—19).

Prezicerile lui Iosif s-au împlinit întocmai, dar fericitul paharnic nu și-a mai amintit de el.

Au trecut doi ani ; „regele Egiptului" a avut și el un vis care l-a intrigat grozav de tare. El a visat că stă pe malul unui fluviu din care au ieșit șapte vaci grase, iar după ele șapte vaci slabe, și vacile slabe le-au înghițit pe cele grase. Trezindu-se, a adormit din nou și a visat șapte spice frumoase, crescute pe un singur pai, și alte șapte spice seci, care le-au înghițit pe cele dintîi. Faraonul își frămînta creierii, căutînd să găsească tîlcul tainic al acestui vis dublu. El a cerut părerea tuturor înțelepților și vracilor din țara lui ; răspunsul unanim a fost că visul regelui este tot atît de neînțeles pe cît este de neobișnuit. Atunci paharnicul și-a amintit de tovarășul său de închisoare, i-a vorbit faraonului despre el și acesta l-a chemat îndată la sine.

Iosif a tîlmăcit cît se poate de simplu și aceste vise. Amîndouă visele au un singur tîlc. Cele șapte vaci grase și cele șapte spice pline înseamnă șapte ani de belșug ; cele șapte vaci slabe și cele șapte spice seci înseamnă șapte ani de secetă. Și trebuie ca regele să caute un om înțelept și priceput care să cîrmuiască regatul Egiptului și să numească slujbași obligați să păstreze în fiecare an a cincea parte din întreaga recoltă. Sfatul a plăcut faraonului și miniștrilor lui.

Și atunci regele le-a spus : „Putea-vom oare să găsim un alt bărbat la fel cu acesta întru care sălășluiește duhul lui Dumnezeu?". Apoi, adresîndu-se lui Iosif, a adăugat: „De vreme ce Dumnezeu ți-a descoperit ție toate aceste lucruri, nimeni nu este mai priceput și mai înțelept decît tine !". Cu acest prilej, el i-a dat lui Iosif inelul său, l-a îmbrăcat în haină de vison, i-a pus în jurul gîtului un lanț de aur și a poruncit să fie urcat în trăsura sa, iar oamenii săi să strige : „În genunchi !». Astfel l-a pus pe el stăpîn peste toată țara Egiptului" (Facerea, XLI, 38, 39, 42, 43).

Dar asta încă nu-i totul : la cererea regelui, Iosif și-a schimbat numele și de atunci s-a numit „Tafnat-Paneah". Apoi faraonul l-a căsătorit, și nu veți ghici niciodată pe cine i-a dat de soție „maiestatea-sa". Biblia ne-a oferit ceva mai sus prilejul de a ne uimi de faptul că Putifar avea o soție, cu toate că, după cum glăsuiește textul ebraic vechi, autentic, el era eunuc. Dar „porumbelul" ne-a rezervat încă o surpriză : în timpul cînt Iosif a fost întemnițat, acest eunuc, care avea o soție atît de frumoasă, și-a schimbat cariera. În cap. al XXXVII-lea și al XXXIX-lea îl vedem căpetenie a gărzii împărătești, iar în cap. al XLI-lea îl regăsim preot la Heliopolis și tată al unei fete. Reiese deci că în acest timp doamna Putifar devenise mamă ? Această împrejurare ne face să presupunem că zeii egiptenilor se pricepeau și ei să facă „minuni". Cînd ai de-a face cu cărți „sfinte", indiferent de mitologia cărora le aparține, trebuie să te aștepți la orice. Să nu ne mirăm deci că uluitoarea Biblie nu-l mai tratează pe Putifar drept eunuc.

Visul faraonului

Probabil că o rugăciune adresată sfântului Anton i-a dat posibilitatea de a regăsi ceea ce pierduse pe vremuri. Așa se face că Putifar, ajuns preot într-un oraș egiptean deosebit de sacru, Heliopolis, în orașul consacrat zeului Soarelui, devine tatăl unei fetițe încântătoare, pe nume Asineta. Crescînd și devenind an de an tot mai frumoasă, micuța se împlinise, exact la vremea cînd urma să fie însurat Iosif, primul-ministru al „Regatului Egiptului”. Astfel ea a devenit doamna Țafnat-Paneah. Nici nu mai știi cum să cum să te minunezi de prea-dreapta judecată a faraonului : virtuosul Iosif suferise crîncen din pricina prostiei lui Putifar și a ticăloșiei focoasei lui neveste. Nici că putea fi născocită o satisfacție mai mare, o reparație mai echitabilă pentru jignirea adusă simțămintelor lui Iosif, care suferise fără vină, decît aceea de a-l căsători cu fiica lor.

Această parte a istoriei lui Iosif ne îngăduie să facem unele reflecții care confirmă o idee expusă la începutul cărții de față. Am remarcat că Biblia folosește cuvântul „elohimi”, „dumnezei”, când descrie facerea lumii și în multe alte ocazii. Evreii din antichitate se închinau numai unui singur zeu, căruia îi spuneau Iahve, socotindu-l mai presus de toți zeii. Ei nu-l împart pe acest zeu suprem în trei părți, așa cum fac creștinii. Folosirea cuvântului „dumnezei” arată însă că evreii recunoșteau odinioară existența și a altor zei în afară de Iahve. Alte popoare credeau în zeii lor proprii, de trib. Evreii credeau și în puterea supranaturală a acestor zei, fără să vadă în ei diavoli și alte duhuri „necurate”. Dar mândria națională i-a făcut să afirme că Iahve era mai puternic decât toți ceilalți zei. Iată de ce Biblia scoate în evidență puterea neobișnuită a dumnezeului lui Iosif.

Putifar, paharnicul, faraonul și miniștrii lui, într-un cuvânt toți egiptenii amestecați în această afacere, au o credință care nu se aseamănă cu credința lui Iosif. Dar ei nu-i părăsesc pe zeii lor pe motiv că Iosif, inspirat de dumnezeul Iahve, este mai clarvăzător decât preoții egipteni. Fiecare rămîne cu religia lui : credința unora nu vine în contradicție cu credința celorlalți. Iosif rămîne credincios lui Iahve chiar după ce se căsătorește cu fiica unui preot păgîn și face casă bună cu Asineta, deși ea nici nu are de gînd să îmbrățișeze credința mozaică. Din acest punct de vedere, episodul de mai sus este foarte semnificativ. Iosif nu se folosește de puterea lui, aproape supremă, în scopul de a recruta noi adepți pentru religia sa. E mulțumit să știe că Iahve posedă o forță supranaturală și că este mult mai puternic decât toate divinitățile poporului de sub administrația lui.

Arabii și evreii au avut un izvor comun al legendelor din care se trag „istoriile sfinte” ale religiilor lor. Minunata poveste a lui Iosif era cunoscută în Palestina și în Arabia înainte de a fi fost scrisă Biblia. Cu timpul, s-au schimbat doar unele amănunte, dar legenda ca atare s-a păstrat și la popoarele care se trag din Arabia. Astfel, potrivit Coranului, Putifar nu era eunuc, iar Asineta exista, dar era un prunc cînd mamă-sa l-a învinuit pe Iosif că a atentat la cinstea ei. Această fetiță s-a dovedit foarte înțeleaptă încă din fragedă copilărie. Într-un rînd, tatăl i-a povestit fetei întîmplarea cu nevasta lui și cu Iosif. Amintirea acestui incident l-a chinuit multă vreme. El păstrase chiar și vestita haină pe care soția lui o smulsese de pe Iosif și care se cam rupsese

În timpul încăierării. Una dintre slugi l-a sfătuit pe Putifar s-o întrebe pe Asineta ce părere are ea despre toată această poveste. Fetița, care abia începea să vorbească, a spus : „Ascultă, tată ! Dacă mama a rupt veșmîntul lui Iosif în față, e o dovadă că Iosif a vrut s-o siluiască, iar dacă veșmîntul este rupt la spate, înseamnă că mama mea a alergat după Iosif”.

Biblia și Coranul recunosc într-un glas că Asineta a fost o soție model. În cursul primilor șapte ani de belșug ea i-a născut lui Iosif doi fii : Mânase și Efraim. Apoi au venit cei șapte ani de foamete, dar egiptenii n-au avut de suferit, pentru că Iosif, prevăzător, construise hambare în diferite colțuri ale țării și le umpluse cu grîne în anii de belșug. Egiptul a fost atît de bogat în ceasul încercărilor, încît din diferite alte țări, lovite și ele de foamete, oamenii veneau acolo după grîne.